

AZ ÚJ TUDÁS SZOCIOLÓGIÁJA

Prazsák Gergő
ELTE TáTK

A korszerű infokommunikációs eszközök megjelenése döntő módon változtatta meg a társadalmi együttélést. Nem csak és kizárólag arról van szó, hogy offline életünk újabb dimenzióval az online-nal bővült. Új habitualizált cselekvések és ezzel együtt új intézmények jelentek meg. Ennek következtében tudásszociológiai értelemben is új helyzetbe került az emberiség. Az akadémiai tudás mellett ma már a társadalmi élet egyre nagyobb mértékben kötődik a mindennapi gyakorlatokból, a mindennapok bölcsességéből származó ismeretekhez. Ezeknek a tudásoknak az összegyűjtése, mindenki számára elérhetővé tétele a Wikipédia és az ahhoz hasonló szoftverek használatával a tudás korábban sosem látott demokratizálódásához vezet. Ennek középpontjában az a tétel áll, hogy az emberiség által főlhalmozott tudáshoz mindenkinek születésénél fogva, alanyi jogon hozzáférési jogosultsága van. A Wikipédia azonban ennél több is, hiszen a tudáshoz való általános hozzáférést az akadémiai keretek wikipédia-transzformációjával is biztosítja (Wikiversity).

A tudáshoz való általános hozzáférés azonban még Európa-szerte sem tökéletesen biztosított. Magyarországon is rengetegen élnek nem hogy a tudáshoz, de a mindennapi betevőhöz való hozzáféréstől távol. A két tényező természetesen nem lehet független egymástól.

Az előadás során egyrészt áttekintjük annak a tudásszociológiának a jellemzőit, melyet napjaink infokommunikációs meghatározottságai idéznek elő, nem megelégedve az új tudás jelentette veszélyekről. Másrészt az empirikus szociológia eszköztárának használatával a hozzáférés szempontjából is megvizsgáljuk az új tudás létrehozásában és felhasználásában való gyakorlatot.